

Harvesting Innovations : Appreciation for Innovative student projects by public media



ઘરમાં પડેલી ડોઈ પણ વસ્તુ જોઈને તેમાં સુધારો કરી શકાય તેવો વિચાર નહીં કરે ત્યાં સુધી ડોઈ પણ વિદ્યાર્થી સારો એન્જિનિયર નહીં બની શકે

કેનેડામાં ટીચરને એવોર્ડ આપવાની કિસ્મત છે તે આપણા ગુજરાતમાં નથી. પરિણામે ટીચરનો સંગીન પ્રોફેશન બનતો નથી. તેમને સારા ટીચર બનવા માટેનું મોટિવેશન રહેતું નથી. કેનેડામાં વિદ્યાર્થીઓ ટીચરના પર્ફોર્મન્સને એસેસ કરીને તેમનું મૂલ્યાંકન કરે છે. પાસ્ટ સ્ટુડન્ટ્સ મારકેટને પણ તેમનું મૂલ્યાંકન કરી એલ્યુમની એવોર્ડ તરીકે એવરપાવવામાં આવે છે. એક અધ્યાપક મારકેટને બીજા અધ્યાપકના પર્ફોર્મન્સનું મૂલ્યાંકન



થશે અને તેઓ બોસને કહેશે કે આ બેન્ચ શું કરી શકું છું. ફક્તમાંથી બે બોસ સા પાસે તે કિલ્લે ઈન્જીનીયર બંધાવવા આવશે. મીન કે અધિકારી લાવીને અમને આપશે અને બદલાવ આવશે તેવી આશામાં સંચયો તો નિષ્ફળ જાયો. જે કિલ્લે આપણે પોતે આ બદલાવ લાવીશું તે કિલ્લે આપણે આખી દુનિયાનો મુકાબલો કરી શકીશું. આ બોસે છોડવા જેવો નથી. દેશને અને જાતે આરામ વધવાનો મોહો ટુમાવવો ન જોઈએ. મનેથી તકને પાંખો આવે તે પૂર્વે ડાબી થો. આપણે ક્યોન્ટ્રીટીમાં ૧૪ ટકા એન્જિનિયરો બનાવીએ છીએ. હાથર વેલ્યુ વેઈનગ એન્જિનિયર માત્ર એકથી બે ટકા જ બને છે. આ સંખ્યા વધે તે માટે જીકીયુ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કોર્પોરેશન બનાવી છે. તેમાં જેનો વિસ્તારની કોલેજના એન્જિનિયરિંગ કાર્પસી મેનેજમેન્ટના પ્રિન્સિપાલ, ઈન્જીનીયરના

પ્રેક્ટિકલ જ્ઞાન વિના સારા એન્જિનિયર તૈયાર નહીં થાય

કારણમાં આવે છે. અહીં આવી એવોર્ડ કિસ્મત છે જ નહીં. ગુજરાતમાં આ વ્યવસ્થા ઘણાં જગ્યા તો સારી પોસ્ટ માટે અને લઈવાનું સંજોગો પ્રમાણે શિક્ષણની કિસ્મતમાં ફેરફાર લાવી શકે તેવા શિક્ષકો આસાનીથી મળી શકશે. સમગ્ર શિક્ષણ વ્યવસ્થાને તેની શાખ મળતી થશે.

આજે એન્જિનિયરિંગના એજ્યુકેશનને વિષયોરિટિકલ બનાવી દેવામાં આવ્યું છે, તેથી યુનિવર્સિટીમાંથી તૈયાર થઈને બહાર પડતા વિદ્યાર્થીઓમાં પ્રેક્ટિકલ ક્ષમતાનો અભાવ જોવા મળે છે. મમમ વર્કનું આભાસને વર્કશોપ ઓરિજિન લાગે છે. તેઓ આજ સામે ઊભા રહીને લોખંડને ચરમ કરવાનું કામ કરવા તૈયાર નથી. મજૂરોના કામ ચાલી તેના પર ધ્યાન જ નથી આપતાં. લેખ પર કામ ન કરે તો એન્જિનિયર તરીકે સમજાવવાની શક્યતા સીમિત થઈ જાય છે. મશીન કેમ કામ કરે છે તેનો આઈડિયા જ ન હોય તો એન્જિનિયર તરીકે કઈ રીતે મશીનરીમાં ફેરફાર કરી શકશો? કાર કેમ ચાલે છે તે બદલ ન હોય તો ઓટો એન્જિનિયર બનવા પછી શું કરી શકશે?

કેનેડામાં મારકેટની ડિમાંડ મેળનારાઓ રિસર્ચ પર મજૂ જ ભાર મૂકે છે, આપણે ત્યાં તેવું નથી. ત્યાં રિસર્ચ લેખ છે. અહીં રિસર્ચ લેખનો કોન્સેપ્ટ જોઈએ તેવો કેવલપ થયો જ નથી. પહેલા આપણી શ્રેણીમાં ઓઈલર રાખવામાં આવ્યા હતા. આજે પાસ્ટ ઓઈલરમાં કિલ્લે અને ગ્રાહકથી જ સલાવી લેવામાં આવે છે. પ્રેક્ટિકલ જ્ઞાન મૂટતું જાય છે. તેથી વિદ્યાર્થીની કુશળતાનું લેવલ ટુટું જાય છે. સ્થાનિક લેખલોએ આ પ્રકારની લેખોરેટરી ઊભી કરવી જોઈએ. નાની નાની પ્રોજેક્ટ્સ તૈયાર કરાવવી જોઈએ. તેમ થશે તો તેમની પ્રોજેક્ટમાં ઈન્વેસ્ટમેન્ટ આવશે ને જોમ જખરેશન પણ થશે. આજે ઈન્જીનીયર પણ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ કરવા સેવેન

ટેકનોલોજી પર જ મહાર બાંધે છે. પોતાની ટેકનોલોજીને આધારે પ્રોજેક્ટ તૈયાર કરવાનું વલણ ઓછું જોવા મળે છે. માત્ર વિદેશી ટેકનોલોજીમાં પોતાની રીતે યોગ ફેરફાર કરી લઈને પોતાની ટેકનોલોજી ડોવાનો સંતોષ માનવા આવ્યા છે. પહેલા ઈન્વેસ્ટિવ ચાલતો જોઈતા નહોતા, નવા ડિઝાઇનર્સ નહોતા જોઈતા, તેમને તો સારા મેનેજર જોઈતા હતા. તેથી આજે આ નખખાઈ જોવા મળી રહી છે. જર્મની કે યુ.એસ.એ. સાથે સ્પર્ધા હાલી. ટેકનોલોજી નખખી છતાં આપણે કોસ્ટ ઈફેક્ટિવ રખાયે. હવે ટેકનોલોજી કોસ્ટ ઈફેક્ટિવ નથી રહી. હવે ચીન સાથે ટકવું આપણા માટે મુશ્કેલ બની રહ્યું છે. તેમાંથી બહાર આવવવા સારા એન્જિનિયર બનાવવા જરૂરી છે. સારા એન્જિનિયર જ ગરીબી દૂર કરશે. પોતાની ડિઝાઇન કરીને આપણી પ્રોજેક્ટ્સ બનાવીને ત્યારે ગરીબી દૂર થશે. સુરતનું કપડું દુનિયાભરના લોકો વાપરતા હતા, ત્યારે આપણે અમીર હતા. સમગ્ર દુનિયા વાપરે તેવું કઈ ન રહ્યું ત્યારે આપણે ગરીબ થઈ રહ્યા છીએ. ટૂંકમાં કહીએ તો પ્રેક્ટિકલ ઓરિએન્ટેડ એજ્યુકેશન બનાવવો. એજ્યુકેશનમાં ડિઝાઇન ઓરિએન્ટેશન ધારવવું જરૂરી છે. સમસ્યાને ઓળખી કહીને તેનો ઉકેલ ધારવવો જરૂરી છે.

એન્જિનિયર બનીને બહાર નીકળે ત્યારે તેમને પુરાશી જોઈને અંકજાઈ આવવો જોઈએ કે તેને રિડિઝાઇન કેવી રીતે કરી શકાય. તેને પ્રોબ્લેમ નજરે ચડે તો જ તે સોલ્યુશન શોધી શકશે. ડ્રોઈટ અપરેટિંગ પર ટૂટીમાં દર વર્ષે બેન્ચ આવ્યા કરે છે. તે કામિય છે કે સતત નવું, સતત સુવિધ વધારવાનું કંઈક આવવી રહ્યું છે. આ જ વિકાસ દેશની તસવીર છે. આપણે સમય સાથે બદલાવા તૈયાર નથી. ગામમાંઓની હોસ્પિટલ અનેક સમસ્યાઓ છે. તેનો ટેકનિકલ ઉકેલ એન્જિનિયર શોધે તે જરૂરી

છે. એન્જિનિયરો સમસ્યાનો ઉકેલ ધારવા કિમ્બા જ દોડવતા નથી. આ ટેન્ડન્સી તેમનામાં લાગવી જરૂરી છે. વિદ્યાર્થીઓએ પ્રોબ્લેમ ઓળખતા શીખવવું પડશે. ત્યારબાદ રિડિઝાઇન અને પ્રોજેક્ટન સુધીની સફર કરવાની છે. આજે ગુજરાતની જરૂર છે વિદ્યાર્થીઓને પ્રોબ્લેમ શોખત કરવાની.

પ્રોજેક્ટ કે પ્રોબ્લેમમાં સુધારે ધારવાની વાત કરનાર વિદ્યાર્થીને ઈન્જીનીયરે પણ પ્રોબ્લેમનું આધાર જરૂરી છે. તમે શું કરી શકશો? ઈન્જીનીયરો આ અભિગમ પણ ઊભા નથી. નવા આઈડિયા રખાયે ડાઉન વર્ષની ઉંમરના છોકરાઓએ જ આપવા છે. યુવાનો ઈન્વેસ્ટિગેટ જ છે. માત્ર તેમની પ્રતિબદ્ધને બહાર ધારવાની જરૂર છે.

જીટીયુમાં ઓગસ્ટ ૨૦૧૦થી ૧૦૦૦ પ્રોજેક્ટ ચાલુ છે. તેમાંના ઠગ ટકા પ્રોજેક્ટ ઈન્જીનીયર પાસેથી મેળવ્યા છે. વિદ્યાર્થીઓ માટે પ્રોજેક્ટનું બર્ન મોડું થઈ જશે તેમ પણ કહે છે. તેમાં માસ્ટર્સ ઓફ મળશે તો રિસેલ્ટ પર અસર થશે. શું યુરુ શું કે માસ્ટર્સ વાઈસ ચાન્સેલર આપે છે? માસ્ટર્સ તો પ્રોફેસર કમિટી આપે છે. માસ્ટર્સ તેમના પ્રધાનને આધારે આપવા જોઈએ. તેમણે ક્યા અભિગમથી પ્રોબ્લેમને સોલ્ય કરવાનો પ્રયાસ કર્યો છે તેને આધારે માસ્ટર્સ આપવા જોઈએ. પ્રોફેસર પુરો કમિટી ન હોવા છતાંય તેને સારા માસ્ટર્સ આપવા જોઈએ. યોગ્ય મૂલ્યાંકનની આ જ પદ્ધતિ છે. લેકચરર્સ આ વાત જરૂર સમજશે.

કેનેડાના વિન્ડસરમાં આખું શહેર તેમના સંતાનોએ ફેરલા પ્રોજેક્ટ જોવા આવે છે, પછી ભલે તે ગમે તેટલો નાનો હોય. ટીચરોએ પણ તેમના નામ અને નમળા સમજા પ્રયાસોની સરાહના કરવી જોઈએ. તેનાથી તેમનું આભાસને પ્રોત્સાહન મળે છે. મારે ગુજરાતમાં આ સ્થિતિ નિર્માણ કરવી છે. તેમ થશે તો જ ઈન્વેસ્ટિવ એન્જિનિયરર્સ વેદા

લીઈર્સ રાખવામાં આવ્યા છે. તેમ જ સ્ટુડન્ટ્સ કલમ બનાવી છે. ઈન્જીનીયર લીડર સાથેના સહયોગમાં તે કલમ કામ કરે છે. ઈન્જીનીયરને લેકચર આપવા પણ મોલાવીએ છીએ. વિદ્યાર્થીઓ સમય વેલગવાનું વલણ છોડી દે. ૮૦ કિલોમીટર સેમિસ્ટરમાં માંડ ૪૫ કિલોમીટર શિક્ષણ અપાય છે તે પણ ઊભા નથી. વિદ્યાર્થીઓના કિલ્લેથી દૂર રહેવાના વલણને ટેકો આપવા લાગીએ પણ તેમનાં જ સંતાનોનું અહિત કરી રહ્યા છે. એજ્યુકેશન માત્ર એકસમ ઓરિએન્ટેડ કે ગોખલિયું બનાવવામાં આવી રહ્યું છે તે ઊભા નથી. મોખલિયું સામ મેળવનાર લાંબી ઠાડ લીડી શકતા નથી, યોગ્યાં જ લાંબી જાય છે. પ્રેક્ટિકલ જ્ઞાન મેળવવા પર જ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરે.

પ્રોફેસરો પણ નોટ્સ લખાવી દેવાનું વલણ છોડીને તેમને પ્રેક્ટિકલ જ્ઞાન માટે ચેરલા આપે તે વધુ જરૂરી છે. તેમ થશે ત્યારે દુનિયા સાથે લડીકાઈ કરી શકે તેવા વિદ્યાર્થીઓ તૈયાર થશે. એક વર્ષમાં એક વિદ્યાર્થી એક આઈડિયા લઈને આવશે તો અભ્યાસને એક વર્ષમાં ૬૦ નવા આઈડિયા મળશે. આમ આ પ્રક્રિયા પ્રોફેસરોના જ્ઞાનની કિતિએ પણ વિસ્તારશે. તેમને પણ ક્યાન્સમુદ બનાવશે. ફેકલ્ટી લેવલપમેન્ટ માટે પણ જીકીયુએ ખલા પ્રોજેક્ટ ચાલુ કર્યો છે. એન્જિનિયરિંગ એ મહિરના પુજારીની જેવી બનવું અને અનુદ કલાથી પુજ કરવા જેવો અભ્યાસ છે.

તેમાં મીટિંગ જેવી લગન જરૂરી છે. તેમ થશે ત્યારે જ સારા એન્જિનિયર બનશે. આજે જીકીયુમાં સારા એન્જિનિયર શોખી જર્મનીની એક કંપની આવી છે. આપણે પ્રયાસ કરીશું તો દેશ અને દુનિયાના ઊભો જીકીયુમાં એન્જિનિયરને શોખત ગુજરાત સુધી આવશે. માત્ર જરૂર છે સમય આપેલી તક ડાબી લેવાની. ટીચરોએ તેમના વલણને બદલાવવાની.

સૂર્યની ગેર હાજરીમાં પણ ઊર્જા પેદા કરતી સોલર સિસ્ટમ

સૂર્યના કિરણો વગર પણ ઊર્જા પેદા થશે. ખાસ કરીને ચોમાસામાં વાદળછાયા વાતાવરણના કારણે સોલર સીસ્ટમ નિષ્ફળ જાય છે. પરંતુ હવે શહેરની જી.ટી.યુ કોલેજમાં અભ્યાસ કરતા ૨૦ વર્ષિય શરદ પારેખે એવો પ્રોજેક્ટ તૈયાર કર્યો છે જેમાં ચોમાસામાં થતા સમય સુર્યના કિરણો આ સીસ્ટમ પર ના પડે તો પણ એક્ટિવ સોલર સીસ્ટમ દ્વારા આ આખી સીસ્ટમને ફરીવાર ચાલુ કરીને ઉપયોગમાં લઈ શકાયો.

સ્ટુડન્ટ શરદ પારેખ એવી સીસ્ટમ પર કામ કરી રહ્યા છે જેનાથી ઘરમાં વિજળીની જરૂર પડશે નહીં. ફક્ત સૌર ઊર્જાથી ઘરની તમામ ઇલેક્ટ્રિકલ આઈટમો ૨૪ કલાક ચાલશે સાથે સાથે આ સૌર ઊર્જા કોઈ બીજાને પણ વેચી શકશે.



શરદ પારેખ કહે છે બંધ અભ્યાસે 'સોલર થર્મલ બેંચ' નામે એવા પ્રોજેક્ટ પર કામ કરી રહ્યો છે. જેના થકી ઘરના ફ્રિજ, ટી.વી.એ.સી, સિટર, વોટર હીટર વગેરે જેવી તમામ ઇલેક્ટ્રોનિક્સ વસ્તુઓ ચલાવી શકાયો. આ સોલર થર્મલ સીસ્ટમ સુર્યના કિરણોને ખેંચીને થર્મલ ફોર્મમાં સેવ કરશે જેથી કરીને આ સેવ કરેલી એક્ષીની ૨૪ કલાક ઉપયોગ કરી શકાયો. આ આખી સીસ્ટમને ઘરની તમામ ઇલેક્ટ્રિકલ વસ્તુઓ જોડવા માટે એક લાઈન આખી દેવામાં આવશે જેથી કરીને આ તમામ ઇલેક્ટ્રિકલ આઈટમો ૨૪ કલાક ચાલુ રહેશે. સામાન્ય રીતે સૌર ઊર્જા મુખ્ય વિકાસીક ક્લેક્ટર પણ પેલાસ્યુ છે. જે ૮૫ ટકા વધારે પાવર પેદા કરશે. જેનાથી આ ઊર્જા થોડી ઓછી ખર્ચાળ બનશે. આ સીસ્ટમને

એકવાર તમારા ઘરમાં ઈન્સ્ટોલ કરવામાં આવ્યા બાદ તેને ૨૫ વર્ષ સુધી કોઈપણ પ્રકારની તકલીફ થશે નહીં. આ સીસ્ટમમાં ગ્રીડ ક્લિડ કરીને એક બીજી પણ સીસ્ટમ લગાવામાં આવશે. જેનાથી તમારા ઘરે ઉત્પન્ન થયેલી વધારાની ઊર્જાને તમે બીજી કોઈ કંપનીને પણ વેચી શકશે જેના માટે એક આખું અલગ ડિવાઈઝ લગાવામાં આવશે. આ સીસ્ટમને

સીસ્ટમ એક સામાન્ય માણસને ધ્યાન રાખીને આ ડિવાઈઝ બનાવવાનો એક પ્રયોગ કર્યો છે. એક નાનો વ્યક્તિ પણ આ પ્રોજેક્ટને પોતાના ઘરમાં ઈન્સ્ટોલ કરી શકે એ મારો મુખ્ય યોગ્ય છે. આ સિસ્ટમથી દરેક વ્યક્તિને સસ્તા દરે પુરતી ઊર્જા મળશે. જે રીતે ઊર્જાનો ઉપયોગ તઈ રહ્યો છે તેના કારણે આવનાર સમયમાં ઊર્જાની મોટી ખોટ વર્તાવવાની સંભાવના છે.



સાદી પ્લાસ્ટિક બોટલથી ડ્રીપ ઈરિગેશન

સાદી પ્લાસ્ટિક બોટલ ડ્રીપ ઈરિગેશન પદ્ધતિ આજે સુધી ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં મુખ્યત્વે સુકાઈ ગયેલા છે. પરંતુ આજે આખાની ઊંચી છે તેવું જાણવા માટે ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં આ પદ્ધતિને પ્રોત્સાહન આપવામાં આવ્યું છે. આજે આ પદ્ધતિને આજે સુધી ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં મુખ્યત્વે સુકાઈ ગયેલા છે. પરંતુ આજે આખાની ઊંચી છે તેવું જાણવા માટે ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં આ પદ્ધતિને પ્રોત્સાહન આપવામાં આવ્યું છે.



આવ ઇન્સ્ટીટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજીના સિવિલ અને મિડિનિકલ સ્ટુડન્ટ્સ દ્વારા ડ્રીપ ઈરિગેશનની અનોખી પદ્ધતિ વિકસાવવામાં આવી છે. કોઈપણ ખેડેત ખેતે જરૂર પડ્યા અથવા પાણીની અછત વિકસાવીને ખર્ચ બચાવી શકે છે.

સાદી પ્લાસ્ટિક બોટલથી ડ્રીપ ઈરિગેશન પદ્ધતિ આજે સુધી ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં મુખ્યત્વે સુકાઈ ગયેલા છે. પરંતુ આજે આખાની ઊંચી છે તેવું જાણવા માટે ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં આ પદ્ધતિને પ્રોત્સાહન આપવામાં આવ્યું છે. આજે આ પદ્ધતિને આજે સુધી ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં મુખ્યત્વે સુકાઈ ગયેલા છે. પરંતુ આજે આખાની ઊંચી છે તેવું જાણવા માટે ગ્રામીણ ક્ષેત્રોમાં આ પદ્ધતિને પ્રોત્સાહન આપવામાં આવ્યું છે.

યાદનીઝ ટેકનોલોજીને પછાડતા GTU સ્ટુડન્ટ

રતામાં આજે ચાઈના માર્કેટનો ૩૩% હિસ્સો છે. દરેક સ્ટેટી ગવર્નમેન્ટ પોતાના પ્રયત્નોથી ચાઈનીઝ આઈટમોના વિશેને લઈને પરેશાન છે. ગુજરાતમાં સૌથી વધુ ઈન્સ્ટીટ્યૂટ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ કર્યું છે. અહીં કાયા હાલની સાથે ચાઈનીઝ માલનો પણ વેચાણ કરાતો હોય છે જે ઈન્સ્ટીટ્યૂટ માટે માથાના દુખાવા સમાન છે ત્યારે ગુજરાત ટેકનોલોજી યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતાં અહીં લાખ સ્ટુડન્ટ્સે ગુજરાતની ઈન્સ્ટીટ્યૂટમાં નવી ટેકનિક નવી ઈનોવેશન દ્વારા સસ્તી, ફેબ્રીકેટ, મોડર્ન ટેકનિકો વિકસાવવા માંડી છે. ગુજરાત ટેકનોલોજી યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતાં અહીં લાખ સ્ટુડન્ટ્સ દર વર્ષે પોતાના અભ્યાસ દરમ્યાન એક થી બે પ્રોજેક્ટ માથામાં હોય છે અને તેમના દ્વારા તૈયાર કરેલા પ્રોજેક્ટ વર્ષ પૂરું થતાં સાંચ કોલેજના એક ખૂલામાં ધૂળ ભાતાં થઈ જાય છે. પરંતુ ગુજરાત ટેકનોલોજી યુનિવર્સિટીએ ઈનોવેશન ક્રાઉન્સિલમાં જોડાયેલા ગુજરાતના ૫૦૦૦૦ જેટલા સ્ટુડન્ટ્સ દ્વારા તૈયાર થઈ રહેલાં ૧૬૦૦૦ જેટલાં પ્રોજેક્ટ ગુજરાતની ઈન્સ્ટીટ્યૂટમાં નવું ઈનોવેશન સાબિત થશે. ચાઈનીઝ આઈટમોની સામે જીટીયુના સ્ટુડન્ટ્સે નવો મુખે ટેકનોવેશન અભિયાન શરૂ કર્યું છે. જીટીયુ ઈનોવેશન ક્રાઉન્સિલ સાથે જોડાયેલા સ્ટુડન્ટ્સ ઈન્સ્ટીટ્યૂટની યુવાકાંત લઈને તેનો ટેકનિકલ અભ્યાસ કરીને ઈન્સ્ટીટ્યૂટમાં બેઝિક રોલને મોડર્ન ટેકનિકથી રી-કન્સ્ટ્રક્ટ કરશે.



જીટીયુ ઈનોવેશન ક્રાઉન્સિલના ૧૬,૦૦૦ પ્રોજેક્ટ્સ ચાઈનીઝ માર્કેટને તમારો આપશે. આજે ગુજરાતની ૭૨ જીઆઈડીસી જીટીયુના અઢી લાખ સ્ટુડન્ટ્સની ઈનોવેટિવ મોડર્ન ટેકનિકનો ઉપયોગ કરવા માટે તલપાપક છે. ષ્ટેટકોર્મ પણ મળશે. દરેક સ્ટુડન્ટ પાસે એક આઈડિયા છે પરંતુ ઈનોવેશન દ્વારા કંપનીઓ માટે સુલભ ટેકનિક જીટીયુના વિદ્યાર્થીઓ તૈયાર કરશે. એક વર્ષમાં અહીં ગુજરાતની ૭૨ જીઆઈડીસીમાં વિદ્યાર્થીઓએ ઈનોવેટિવ ઈન્સ્ટ્રક્ચર ઉભું કરવામાં

નવા નવો પ્રોજેક્ટ હાથ ધર્યાં છે અહીંના સ્ટુડન્ટ એટ બનાવા કરતા યુનિક બનાવવાનું વધારે પસંદ કરે છે. જીટીયુ ઈનોવેશન ક્રાઉન્સિલ હવે કેસબુક દ્વારા જીટીયુના સ્ટુડન્ટ્સના પ્રોજેક્ટને કેસબુક પર અપલોડ કર્યાં છે. આજે કોલેજન નોટીસ બોર્ડ પુસ્તકો કરતા વિદ્યાર્થીએ કેસબુકનો વધારે ઉપયોગ કરે છે એટલે અહીં રાતે ૨ વાગ્યા સુધી પણ સ્ટુડન્ટ્સ પોતાના પ્રોજેક્ટને અપલોડ કરતા ઈનોવેશન ક્રાઉન્સિલમાં નજર પડે. આ અંગે મિકેનિકલ સ્ટુડન્ટ જુહતમોટી કહે છે કે આજે કેસબુકમાં જીટીયુની ઈનોવેશન ક્રાઉન્સિલ ઉપયોગ કરી માત્ર અમદાવાદ જ નહ પણ ગુજરાતના તમામ ટેકનિકલ શાખાના સ્ટુડન્ટ્સને નવા ઈનોવેશ સાથે જોડી દીધા છે.

ચાઈનીઝ ટેકનોલોજી સમગ્ર દેશ પર હાવી થઈ રહી છે ત્યારે જીટીયુના ૫૦૦ કોલેજના ૫૦ હજાર કરતાં વધારે સ્ટુડન્ટ્સ માનવીની જીવ જરૂરિયાત ટેકનોલોજી પર પ્રોજેક્ટ બનાવી રહ્યા છે જેના માધ્યમથી દરે વ્યક્તિને સસ્તી અને ટકા ટેકનોલોજી મળી રહે. ૧૪ ફેબ્રુઆર ૨૦૧૧ માં ત્રણ પ્રોજેક્ટ્સ અને ૩ સ્ટુડન્ટ્સ દ્વારા શરૂ થયેલી આ શો યાત્રામાં આજે મોટી સંખ્યામાં સ્ટુડન્ટ્સ જોડાઈ રહ્યા છે. હવે તે છેલ્લા ૨૦ દિવસથી જીટીયુ ઈનોવેશન ક્રાઉન્સિલ શરૂ થયેલ કેસબુક એકાઉન્ટ પર ગુજરાતના એમ.બી.એ. એમ.સી.એ. એ ટેકનિકલ કોલેજના સ્ટુડન્ટ્સ ક્લિવ કરી રહ્યા છે. ચાઈનીઝ માર્કેટ સા આજે જીટીયુના સ્ટુડન્ટ્સ મેદાને ચડ્યું છે આવનાર સમયમાં જીટીયુના સ્ટુડન્ટ માર્કેટને તૈયાર થયેલ ટેકનોલોજી ચાઈનિઝ ટેકનોલોજી માત આપી શકશે.



ગુજરાત સમાચાર **plus** 04
શનિવાર, ૨૮ એપ્રિલ ૨૦૧૨

જીટીયુનો પેટન્ટ એપ્લીકેશન પ્રોગ્રામ

15 જે જીટીયુના સ્ટુડન્ટ્સ પોતાના પ્રોજેક્ટને પેટન્ટ કરાવી શકશે. ગુજરાતની એક પણ એન્જિનિયરીંગ કે ફાર્મસી કોલેજના સ્ટુડન્ટ્સ દ્વારા તૈયાર કરવામાં આવેલા પ્રોજેક્ટને આજ સુધી પેટન્ટ કરવામાં આવતાં ન હતાં, કારણ કે ભારત સરકારના ઈનોવેશન પેટન્ટના નિયમો એટલા ગુંચવણ ભર્યા છે અને તેની પેટન્ટ ફી પણ ૨૫૦૦૦ રૂપિયા થતા હાય છે, પરંતુ હવે જીટીયુ દ્વારા 'પેટન્ટ સર્ચ એન્ડ પ્રાક્ટીસિંગ ઓફ પેટન્ટ એપ્લીકેશન' પર બે દિવસીય માર્ગદર્શન કાર્યક્રમનું આયોજન એલ.જે. એન્જિનિયરીંગ એન્ડ ટેકનોલોજી, અમદાવાદ ખાતે રાખવામાં આવ્યું છે. આ કાર્યક્રમમાં ૫૦ એન્જિનિયરીંગ અને ફાર્મસી કોલેજોના પ્રોફેસરને ઈનોવેશન પેટન્ટ અંગે વિગતે ખ્યાલ આપવામાં આવશે. ઈનોવેશન પેટન્ટ કરાવવાનો ખર્ચ કોઈપણ સામાન્ય વર્ગના સ્ટુડન્ટ્સે પરવડતો નથી અને આજ સુધી જે પણ સ્ટુડન્ટ્સે પોતાના પ્રોજેક્ટને પેટન્ટ કરાવ્યા છે તમનો ખર્ચ ૫૦૦૦૦ જેટલો થતો હતો. આજે ૩૦ ટકા ઈનોવેશન રિપ્લોમાં કોલેજોમાંથી આવે છે. આ અંગે જીટીયુ ઈનોવેશન કાર્ડન્સિલમાં હિરેનમય મહત્ત્વા કહે છે કે પેટન્ટ કાર્ડન્સિલના આરંભમાં આજે પણ અજ્ઞાનતા જોવા મળે છે. સ્ટુડન્ટ્સે જે એરિયામાં પ્રોજેક્ટ તૈયાર કર્યા છે, તેનાં પર આજ દિન સુધી કોઈ જાગૃતતા ન હતી. આઈટી અને કમ્પ્યુટરના સ્ટુડન્ટ્સે ૧૫૦૦૦ જેટલાં પ્રોજેક્ટ પેટન્ટ માટે તૈયાર છે. ૧૦૦૦ જેટલી કેકલટી આઈ.પી.આર. વિશે જાણશે, અને આવનાર સમયમાં જીટીયુના ૧૦૦૦ પ્રોજેક્ટને પેટન્ટ કરવામાં આવશે. આ માટે ભારતના ૪૦ જેટલાં ઈનોવેશન પેટન્ટ લોયર્સની સાથે વાત કરી છે અને તેઓ સ્પેશિયલ ગુજરાતના સ્ટુડન્ટ્સ માટે કોલેજમાં જઈને પેટન્ટ અંગે માહિતી આપશે. અને પેટન્ટ કાર્ડન્સિલમાં મદદ કરશે.



ગુજરાત સમાચાર **plus** 02
શનિવાર, ૨૮ એપ્રિલ ૨૦૧૨

કોલેજમાં જ હવે ફિલ્સ વર્ક

કોલેજમાં જ હવે ફિલ્મ વર્ક કરવાનું શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ કાર્યક્રમમાં ૫૦ એન્જિનિયરીંગ અને ફાર્મસી કોલેજોના પ્રોફેસરને ઈનોવેશન પેટન્ટ અંગે વિગતે ખ્યાલ આપવામાં આવશે. ઈનોવેશન પેટન્ટ કરાવવાનો ખર્ચ કોઈપણ સામાન્ય વર્ગના સ્ટુડન્ટ્સે પરવડતો નથી અને આજ સુધી જે પણ સ્ટુડન્ટ્સે પોતાના પ્રોજેક્ટને પેટન્ટ કરાવ્યા છે તમનો ખર્ચ ૫૦૦૦૦ જેટલો થતો હતો. આજે ૩૦ ટકા ઈનોવેશન રિપ્લોમાં કોલેજોમાંથી આવે છે. આ અંગે જીટીયુ ઈનોવેશન કાર્ડન્સિલમાં હિરેનમય મહત્ત્વા કહે છે કે પેટન્ટ કાર્ડન્સિલના આરંભમાં આજે પણ અજ્ઞાનતા જોવા મળે છે. સ્ટુડન્ટ્સે જે એરિયામાં પ્રોજેક્ટ તૈયાર કર્યા છે, તેનાં પર આજ દિન સુધી કોઈ જાગૃતતા ન હતી. આઈટી અને કમ્પ્યુટરના સ્ટુડન્ટ્સે ૧૫૦૦૦ જેટલાં પ્રોજેક્ટ પેટન્ટ માટે તૈયાર છે. ૧૦૦૦ જેટલી કેકલટી આઈ.પી.આર. વિશે જાણશે, અને આવનાર સમયમાં જીટીયુના ૧૦૦૦ પ્રોજેક્ટને પેટન્ટ કરવામાં આવશે. આ માટે ભારતના ૪૦ જેટલાં ઈનોવેશન પેટન્ટ લોયર્સની સાથે વાત કરી છે અને તેઓ સ્પેશિયલ ગુજરાતના સ્ટુડન્ટ્સ માટે કોલેજમાં જઈને પેટન્ટ અંગે માહિતી આપશે. અને પેટન્ટ કાર્ડન્સિલમાં મદદ કરશે.



24 x 7 પેશન્ટના દરેક ટેસ્ટનું ઓનલાઈન મોનિટરિંગ

કોલેજમાં જ હવે ફિલ્મ વર્ક કરવાનું શરૂ કરવામાં આવ્યું છે. આ કાર્યક્રમમાં ૫૦ એન્જિનિયરીંગ અને ફાર્મસી કોલેજોના પ્રોફેસરને ઈનોવેશન પેટન્ટ અંગે વિગતે ખ્યાલ આપવામાં આવશે. ઈનોવેશન પેટન્ટ કરાવવાનો ખર્ચ કોઈપણ સામાન્ય વર્ગના સ્ટુડન્ટ્સે પરવડતો નથી અને આજ સુધી જે પણ સ્ટુડન્ટ્સે પોતાના પ્રોજેક્ટને પેટન્ટ કરાવ્યા છે તમનો ખર્ચ ૫૦૦૦૦ જેટલો થતો હતો. આજે ૩૦ ટકા ઈનોવેશન રિપ્લોમાં કોલેજોમાંથી આવે છે. આ અંગે જીટીયુ ઈનોવેશન કાર્ડન્સિલમાં હિરેનમય મહત્ત્વા કહે છે કે પેટન્ટ કાર્ડન્સિલના આરંભમાં આજે પણ અજ્ઞાનતા જોવા મળે છે. સ્ટુડન્ટ્સે જે એરિયામાં પ્રોજેક્ટ તૈયાર કર્યા છે, તેનાં પર આજ દિન સુધી કોઈ જાગૃતતા ન હતી. આઈટી અને કમ્પ્યુટરના સ્ટુડન્ટ્સે ૧૫૦૦૦ જેટલાં પ્રોજેક્ટ પેટન્ટ માટે તૈયાર છે. ૧૦૦૦ જેટલી કેકલટી આઈ.પી.આર. વિશે જાણશે, અને આવનાર સમયમાં જીટીયુના ૧૦૦૦ પ્રોજેક્ટને પેટન્ટ કરવામાં આવશે. આ માટે ભારતના ૪૦ જેટલાં ઈનોવેશન પેટન્ટ લોયર્સની સાથે વાત કરી છે અને તેઓ સ્પેશિયલ ગુજરાતના સ્ટુડન્ટ્સ માટે કોલેજમાં જઈને પેટન્ટ અંગે માહિતી આપશે. અને પેટન્ટ કાર્ડન્સિલમાં મદદ કરશે.



2 એલ.ડી.એલિ.ના ઓથોમેટિકલના વિદ્યાર્થીઓએ મલ્ટી પેશન્ટ મલ્ટી પેરામીટર મોનિટર નામનું કિવાર્સ ઇનાવ્યું છે જે પેશન્ટના ઓલ ટેસ્ટ, ઇબકાર, ડી.પી.ઓ અન્ય ઝાંઝોની ડોક્ટર સહી માહિતી આપે છે.

‘પેટન્ટ કરી શકાય તેવા ૧૦૦૦થી વધુ ઇનોવેશન ગુજરાતમાં તૈયાર છે’



વિદ્યાર્થીઓએ

કરેલા ઇનોવેશનને વિશ્વાસ

સુધી પહોંચાડવા માટે ઉદ્યોગોએ

તેમનો હાથ ઝાલવો જ જોઈએ: ગુજરાતના

દરેક તાલુકામાં વર્કશોપની

સુવિધા હોવી જરૂરી

સરકાર — ઉદ્યોગો ઇનોવેટર્સ માટે પોઝિટિવ બને

શ્રી. અનિલ ગુપ્તા, આઈ. આર્. એમ. એ.

ગુજરાતની અને દેશની ટેકનિકલ ટેલેન્ટ બહાર લાવવા માટે ટેકપોલિયા ડોટ ઈન પ્લેટફોર્મ શરૂ કર્યું છે. આ પ્લેટફોર્મ સુષ્ટિનું છે. આ અમારો એક નાનકડો પ્રયાસ છે. ટેકનિકલ યુનિવર્સિટીમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓના ફાઈનલ વર્ષના પ્રોજેક્ટના ડેટા બેઝ તૈયાર કરવામાં આવી રહ્યા છે. આ ડેટાબેઝ હશે તો નવા વિદ્યાર્થી તેમનાથી ઉપર જઈને જે-તે વિષયમાં કામ કરશે તેવી અમારી નેમ છે. નવા વિદ્યાર્થીઓની મૌલિક સર્જનશીલતા બહાર આવશે. આ દિશામાં ભારતે છેલ્લાં સાઠ વર્ષમાં જોઈએ તેટલું કામ કર્યું નથી. હવે આપણે કરીશું તો આપણાં બાળકોની આગળની પેઢી જૂની શોધને પણ વધુ ઊંચી સપાટીએ લઈ જશે.

ઓગર્ગાઈઝેશન સમસ્યા જડે છે

ફરતાં ફરતાં ઓગર્ગાઈઝેશન કરતાં રહેતાં બાળકોને સમસ્યા પણ નજરે ચડે છે અને તેમનું ઈનોવેટિવ માઈન્ડ તેનો ઉકેલ પણ શોધવામાં પડી જાય છે. સામાજિક સમસ્યાઓ પણ તેમને તેનો ઉકેલ શોધવાની પ્રેરણા આપતી રહે છે. કોલેજ લેવાલે અધ્યાપકો અને ઉદ્યોગો તેમનામાં પડી રહેલી ઈનોવેટિવ સેન્સને ઝડપી છે. છટ્ટીયુ-ગુજરાત ટેકનોલોજી યુનિવર્સિટીએ છેલ્લાં બે વર્ષથી આ યજ્ઞ શરૂ કર્યો છે. ત્રીજા વર્ષનાં બાળકોએ પહેલીવાર તેમનું દૈવત દાખવ્યું છે.

ઉદ્યોગોનો સહયોગ નથી મળતો

જોકે આ બાબતમાં ઉદ્યોગો પાસેથી મળવો જોઈએ તેટલો સહયોગ મળતો નથી. ટેકનિકલ કોલેજો ઉનાળાના સમયમાં વિદ્યાર્થીઓને ઉદ્યોગો પાસે તેમની સમસ્યા જાણવા માટે મોકલે છે. આ સમસ્યાઓને શબ્દોનો આકાર આપીને પછી વિચારમંથનને આધારે તેઓ તેના ઉકેલ માટે ઈનોવેશન-નવસંસ્કરણ કરે છે. એક જ વર્ષમાં ગુજરાતના ૧૦૩ વિદ્યાર્થીઓએ ઈનોવેશન કરીને સમસ્યાના ઉકેલ શોધી આપ્યા છે. તેમની બૌદ્ધિક તાકાતને અન્ડરએસ્ટિમેટ કરવાનું ઉદ્યોગોએ છોડી દેવું જોઈએ. ઉદ્યોગો આ વિદ્યાર્થીઓનો હાથ ઝાલવા આગળ આવે તે જરૂરી છે. સરકાર તરફથી સહયોગ સાંપડે તો તે પણ આવકાર્ય જ છે.

ગાંધીયન યંત્ર ટેકનોલોજિકલ ઇનોવેશન એવોર્ડ

ઈનોવેશન માત્ર ને માત્ર ઉદ્યોગો પુરતું જ સીમિત રહે તેવું અમે જરાય ઈચ્છતા નથી. સમાજના અસંગતિત વિસ્તારના લોકોની સમસ્યાઓને પારખીને તેઓ પણ ઉકેલ આજનો વિદ્યાર્થી નવસંસ્કરણના માધ્યમથી લાવી આપે તો તે આવકાર્ય છે. આ જ હેતુથી અમે ગાંધીયન યંત્ર ટેકનોલોજિકલ ઈનોવેશન એવોર્ડ

૨૦૧૨ની શરૂઆત કરી છે.

પાંચ વિદ્યાર્થીને એવોર્ડ

આજે ગુજરાતના ૫ વિદ્યાર્થીઓ એવોર્ડને પાત્ર બન્યા છે. આ હકીકત ગુજરાતના યુવાન વિદ્યાર્થીઓની ક્ષમતાનો નિર્દેશ આપે છે. આ એવોર્ડ માટેની ત્રણ કેટેગરીમાં ઓછું બર્નાને વધુ મેળવવું અને વધુ લોકો માટે મેળવવા (મોર ફોમ લેસ, ફોર મેની)ની નેમથી પહેલી કેટેગરી તૈયાર કરવામાં આવી છે. બીજી કેટેગરી રોજબરોજની ઔદ્યોગિક ને સામાજિક સમસ્યાનો હલ શોધી આપનારાઓ માટે તૈયાર કરવામાં આવી છે.

ત્રીજી કેટેગરીમાં નવા વિચાર અને નવી જ ટેકનોલોજી સાથે આગળ આવનારાઓને સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. આ ત્રણેય કેટેગરીમાં દરેકને પુરસ્કાર આપવાનું આયોજન કરાયું છે. અત્યારે સરકારના સહયોગ વિના અમારી ક્ષમતા પ્રમાણે આ આયોજન કર્યું છે. સરકારનો સહયોગ મળશે તો યમશે. અત્યારે સાધનોના માધ્યમથી સરકારી સહાય નથી મળતી.

પ્રોજેક્ટ પેટન્ટની પહેલ આર્થિક સહાયની ટહેલ

અમે ઈચ્છીએ છીએ કે ૫૦૦૦૦ વિદ્યાર્થી ૧૬૦૦ પ્રોજેક્ટ તૈયાર કરે. તેમાંથી ૫૦૦ પેટન્ટ કરાવી શકાય. ૨૦૧૨ સુધીમાં ૧૦૦૦ પેટન્ટ કરાવી શકાય તેવી વ્યવસ્થા છે. તેમાં આર્થિક અવરોધો નડી રહ્યા છે. ફાર્મસી, એન્જિનિયરિંગ અને પોલિટેકનિક દરેક ક્ષેત્રમાં નવસંસ્કરણ થયાં છે. દરેક પેટન્ટની પાત્રતા પરાવે છે. દરેક પેટન્ટ માટે રૂ. ૨૦,૦૦૦થી ૩૦,૦૦૦નો ખર્ચ થાય તેમ છે. આ ખર્ચ માટે સરકાર અને ઉદ્યોગોએ વિદ્યાર્થીઓનો હાથ ઝાલવો જ જોઈએ. પેટન્ટ ફાઇલ થયા પછી તેના વેપારીકરણ માટે પણ ઉદ્યોગોનો અને સરકારનો સહયોગ જરૂરી બનેશે. તેમની શોધને વિશ્વ સુધી પહોંચાડવા માટે ઉદ્યોગોએ સક્રિય બનવું પડશે. તે ઉદ્યોગોના પણ હિતમાં જ છે. રાજ્યની વીસ મોટી ઈન્ડસ્ટ્રીઓ કોર્પોરેટ સોશિયલ રિસ્પોન્સિબિલિટીના ભાગરૂપે દર વર્ષે એક એક કરોડનું ડોનેશન આપીને આ દિશામાં મહત્વનો ફાળો આપી શકશે. બાળકો માટે રૂ. ૮ કરોડ લગાડવામાં આવે તો ગુજરાતના ઉદ્યોગો ટેકનિકલ ક્ષણ જ સાઉન્ડ બની શકશે. આ ઈનોવેશનમાંથી ૧૬ પણ સફળ થાય તો તેનાથી ગુજરાતને બહુ જ મોટો લાભ મળશે.

રાજ્યના નાના અને મધ્યમ ઉદ્યોગોએ ઔદ્યોગિક વસાહતોમાં વર્કશોપ ઊભા કરી આપવામાં અને તાલુકા સ્તરે વર્કશોપ ઊભા કરી આપવામાં આર્થિક સહયોગ આપવો જોઈએ. આ વર્કશોપ ટ્રેનિંગ સેન્ટર ઉપરાંત પ્રોડક્શન સેન્ટર બંને તરીકે કામ કરી શકે તેવું પણ આયોજન કરી શકાય છે. એક સેન્ટર લગાવવા માટે અંદાજે રૂ. ૧.૫ કરોડનો ખર્ચ થઈ શકે છે. ગુજરાતના તમામ લઘુ અને મધ્યમ કદના ઉદ્યોગો આ માટે સક્રિય બનશે તો ઓછા ઈન્વેસ્ટમેન્ટે તેમને વધુ સારા ઈનોવેશન મળી શકશે. વર્કિંગ કેપિટલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝ લગાવશે તો તે તેમના જ હિતમાં હશે. ગુજરાતમાં ૨૪૦ તાલુકામાં વર્કશોપ બનાવશે તો ગુજરાતના ઉદ્યોગોની તસવીર અને તાશીર નોખી જ હશે. નાનામાં નાના કારીગરને કે ખેડૂતને તેના પર કામ કરવાનો અવકાશ મળવો જોઈએ. જુનાગઢ જિલ્લાના માળિયાહાટીના નજીક આવેલા પીબોર ગામના અખૂત અશ્રાવત મહિલાઓને પાછી ખેંચવામાં મદદરૂપ બનતી ઈનોવેટિવ ગરગટી વિકસાવી છે. તેમણે તે ઉપરાંત પણ ઘણાં ઓજાર વિકસાવ્યાં છે. આમ વર્કશોપ સમાજના દરેક વર્ગને સમાજમાં કંઈ કોન્ટ્રીબ્યુટ કરવાની તક પુરી પાડે છે. તેમની આ સિદ્ધિ બદલ ભારતના રાષ્ટ્રપતિ તરફથી તેમને હજી માર્ચ મહિનામાં જ લોઈકદાર્ટમ એચિવમેન્ટ એવોર્ડ આપવામાં આવ્યો છે. ઔદ્યોગિક પ્રદર્શનમાં તેમને ફી સ્ટેલ આપીને પણ તેમને પ્રોત્સાહન આપી શકાય છે. વાઈબ્રન્ટ ગુજરાતમાં પણ ઈનોવેટર્સને માટે અલગ પાંચ કેબિન ફાળવવી જોઈએ. તેમ થશે તો જ આપણું યુવાધન ઈનોવેશન તરફ આગળ વધશે. આજે ઔદ્યોગિક સામાજિક વિકાસમાં મોટું યોગદાન આપી રહેલી આ પેઢીનો હાથ પકડવા દરેક ઉદ્યોગ આગળ આવે તે જરૂરી છે. ગુજરાત જેવા વિકસિત એટલે કે ઔદ્યોગિક રીતે વાઈબ્રન્ટ રાજ્યમાં આ વિદ્યાર્થીઓનો હાથ ઝાલવા કોઈ જ આગળ ન આવે તે અત્યંત શરમની વાત છે. તેમનો હાથ ઝાલશે તો ગુજરાતના ઔદ્યોગિક વિકાસને વેગ મળશે. સમાજનો કોઈ વર્ગ પાછળ રહી જશે તો તે પણ સમતોલ વિકાસ ગણાશે નહીં. તેમજ સમાજના જે ઈનોવેટરની મદદથી ઉદ્યોગો તગડી કમાણી કરી રહ્યા છે તે ઈનોવેટર અને સમાજને પાછું વાળીને આપવામાં ઉદ્યોગોએ પણ કોઈ જ કસર ન છોડવી જોઈએ. ઈનોવેટર્સને અન્યાય ન થાય તે જોવાનું દાયિત્વ ઉદ્યોગોનું જ છે. ગુજરાતના વિદ્યાર્થીઓનું પોટેન્શિયલ હતું તે આ વર્ષથી બહાર આવવા માંડ્યું છે. સરકાર અને ઉદ્યોગો તેમને માટે પોઝિટિવ બને.

(પાના નં ૧ પરથી ચાલુ)

ત્યારબાદ કૃત્વિગની ઈકેક્ટને માછલીની ચુઈ જેવા છીંદ્રોવાળા ચાઈપના માધ્યમથી આના ફિઝના વાતાવરણ સુધી લઈ જઈ શકાય છે. તેનાથી કૃત્વિગની પ્રક્રિયા ઝડપી થાય છે. ઈન્સુલેટિંગ મટિરિયલ ગ્લાસવુલ અને થર્મોકોલ ફિઝની અંદરના વાતાવરણને ઢાંબા સમય સુધી જાળવી રાખવામાં સહાય કરે છે. જૈનલ ભક્ત અને તેના સાથીઓનું કહેવું છે કે ફિઝનું વાતાવરણ પાંચ ઈંચી સુધી આવી જાય એટલે તેમાં ખાદ્ય સામગ્રીને સાચવી શકાય છે.

આવશ્યક દવાઓ અને ઔષ્ધોગિક રસાયણોનો સંગ્રહ પણ કરી શકાય છે. એલપીછીનું દબાણ ૫૦થી ૯૦ પીએસઆઈનું હોય છે.

કોમ્પ્રેસ ગેસને વાયુમાં રૂપાંતરિત કરવાની પ્રક્રિયા દરમિયાન જનરેટ થતી હીટનો જ ઉપયોગ કૃત્વિગ માટે કરવામાં આવે છે. તે માટે તમારા ઘરમાં આવતા રાંછગેસના

ખાટલામાંના ગેસનું પ્રેશર પણ પુરું થઈ રહે છે. ઉઘોગોમાં તો તેનાથી થણા ઊંચા દબાણે ગેસનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. તે વધુ સારી કૃત્વિગ ઈકેક્ટ આપી શકે છે. તેની સાથે જ ગેસ ૧ થી ૨ના પીએસઆઈથી આગળ વધે છે. ગેસનો વ્યૂલો ચલાવવા માટે આ ગતિએ ગેસ આગળ વધે તે પુરતો છે. કોમર્શિયલ બનરમાં પણ આ ગતિ ઉચિત ગણાય છે.

ગુજરાત ટેકનોલોજિકલ યુનિવર્સિટીના વાર્હસ ચાન્સેલર અક્ષય અગ્રવાલનું કહેવું છે: 'જીટીયુની સાથે સંકળાયેલી કોલેજના વિદ્યાર્થીઓમાં અન્ય વિદ્યાર્થીઓએ પણ પ્રેરણા લેવી જોઈએ. ગુજરાતના વિદ્યાર્થીઓએ માંડેલું આ એક મહત્વનું કદમ છે. અમે હજી પણ ઈનોવેશન ઈન્કુસમાં અમારું સ્થાન ઉપર લઈ જવાની કોશિશ કરીશું. સમાજના દરેક વર્ગને લાભ મળે તેવાં નવસંસ્કરણો-ઈનોવેશન પર અમે ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવા માગીએ છીએ.'

ગેસથી ચાલતા ફિઝની ખાસિયતો

- ફિઝના કૃત્વિગ માટે ઇલેક્ટ્રિસિટીની જરૂર જ પડતી નથી.
- એલપીછીનો સતત ઉપયોગ કરતા ઉઘોગોમાં આ કૃત્વિગ સિસ્ટમ વધુ અસરકારક રીતે કામ આપી શકે છે
- ફિઝના કૃત્વિગ માટે વધારાના ઊર્જાસ્રોતની જરૂર પડશે નહીં.
- વીજપુરવઠો ન હોય તેવા વિસ્તારમાં પણ તે આસાનીથી ચલાવી શકાય છે.
- સીએનજી અને એલપીછીથી ચાલતી મોટરમાં પણ આ સિસ્ટમથી સીએનજી કે એલપીછી કન્વર્ઝ્યુમ કર્યા વિના જ કૃત્વિગ ઇકેક્ટ લાવી શકાય છે.
- નવસંસ્કરણ કરવામાં આવેલી સિસ્ટમને હજી વધુ સુધારવામાં આવે તો ઘરમાં એરકન્ડિશનર પણ તેનાથી ચલાવી શકાય છે.
- ઓગ્રોન લેયરમાં ગોળડાં પાડવા માટે જવાબદાર ગણાતા સીએફસી ગેસની સમસ્યાથી પણ આ સિસ્ટમ છુટકારો આપાવશે. આ સિસ્ટમ સો ટકા ઇકોફ્રેન્ડલી છે.
- આ સિસ્ટમમાં જનરેટ થતી કૃત્વિગ ઇકેક્ટ ગેસના વિસ્તરણની સાઈડ ઇફેક્ટ જ છે. આ ગેસનો ઇંધણ તરીકે ઉપયોગ કરી જ શકાય છે.

સિસ્ટમના ગેરલાભ

- એલપીછી વિસ્ફોટક પ્રવાહી હોવાથી ક્યારેક સમસ્યા થઈ શકે છે.
- એલપીછીનો સતત વપરાશ થતો હોય ત્યાં જ આ સિસ્ટમ બેસાડી શકાય છે. સમગ્ર પ્રક્રિયા દરમિયાન સિલિન્ડરમાંનું ઇંધણ સતત ઘટતું રહે છે. પરિણામે દબાણમાં થતી વધઘટને નોર્મલ કરવાનું આયોજન કરવું જરૂરી છે.
- આગ લાગવાનું જોખમ ઘટ્યું છે.
- અચ્છત વિશ્વસનીય સિસ્ટમ છે. ભારે દબાણનો પ્રતિકાર કરી શકે તેવા અને લીકેજ ન થાય તે માટે મોંઘા ઉપકરણોનો ઉપયોગ કરવો પડશે.
- પ્રેશર અને ટેમ્પરેચર પર સતત ધ્યાન રાખવું પડે છે. સિલિન્ડર ઊંચું રાખે ત્યારે થોડી સમસ્યા ઊભી થાય છે.



રાજકોટના વિદ્યાર્થીઓએ ટાઈલ્સનું ગ્રેડિંગ કરતું ઇન્વિયમેન્ટ બનાવ્યું

રાજકોટની ગવર્નમેન્ટ એન્જિનિયરિંગ કોલેજના ધુવારી કોચારી, ખ્યાતિ કોટ્ટેરા, ટીબી ભોમાઈ, જસિન નર્સિયા અને શિરાગ પટેલ મોટીબીના સિરામિક ઉદ્યોગને અચ્છત ઉપયોગી અને તેવું ટાઈલ્સ ગ્રેડિંગ ઇન્વિયમેન્ટ બનાવ્યું છે. આ માટે ફિઝિટલ ઇમેજ પ્રોસેસરનો ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. સિરામિક ઉદ્યોગ સંપૂર્ણપણે યંત્રસંચાલિત છે, પરંતુ તેણે ટાઈલ્સનું ગ્રેડિંગ હાથેથી જ કરવું પડે છે. પરિણામે પાંચ વિદ્યાર્થીની ટીમે તેના ગ્રેડિંગ માટેની સિસ્ટમ તૈયાર કરવાનું બીડું ઝડપીને સફળતાથી આ સિસ્ટમ ડેવલપ કરી દેખાડી છે. આ સિસ્ટમમાં ટાઈલ્સની ઇમેજ કેપ્ચર કરી લેવામાં આવે છે. તેનું ડિજિટાઇઝેશન કરવામાં આવે છે. તેના સ્કાન્ડર્ડની તુલના કરવા માટે અલ્ટ્રાસાઉન્ડનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે. ત્યારબાદ આ બધાં જ પેરામીટર્સને આધારે આ ઇન્વિયમેન્ટ ટાઈલ્સનું ગ્રેડિંગ કરી આપે છે. ટાઈલ્સની વાજાર માવા માટે આટ્કાસોનિક વેલ્ડનો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે.



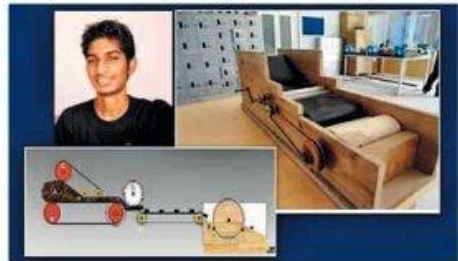
ગાંધીનગર ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજીના ધુવ પટેલે વોટર હીટર સાથેનું રેફ્રિજરેટર વિકસાવ્યું

રેફ્રિજરેટર ચાલતું હોય ત્યારે જે ગરમી જનરેટ થાય છે તે ગરમીને ઉપયોગ આ સિસ્ટમમાં બહુ જ કુલેક્ટથી કરી લેવામાં આવ્યો છે. વેડફાઈ જતી ગરમીનો ઉપયોગ કરીને તેમાંથી વોટર હીટર તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે. ગાંધીનગર ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજીના વિદ્યાર્થી ધુવ પટેલે તે માટે એક હીટ એક્સચેન્જર બનાવવામાં આવ્યું છે. તેને કારણે રેફ્રિજરેટરના કોમ્પ્રેસરની લાઈફ પણ વધી જાય છે. આ રીતે હીટને ઉપયોગ કરી લેવામાં આવે તો વીજળીનો વપરાશ પણ ઓછા થાય છે, કારણ કે કોમ્પ્રેસરે અગાઉની તુલનાએ ઓછું કામ કરવું પડે છે. રસોડાનાં વાસણો ધોવા માટે આ ગરમ પાણીનો ઉપયોગ કરી શકાય છે. આ ડિઝાઈનની મદદથી રોજના સો ટિલ્ટ પાછી ગરમ કરી શકાય છે. તેની સામે રેફ્રિજરેટરની કૂલિંગ કૅપેસિટીમાં વીસ ટકાનો વધારો થાય છે. તેને કારણે વીજળીના વપરાશમાં પણ ઘટાડો ચલાવી સંભાવના રહેલી છે.



મહેસાણાની એલ.સી. ઇન્સ્ટિટ્યૂટના ચાર વિદ્યાર્થીએ અપંગો માટે વ્હીલચેર વિકસાવી

ભારતના ચારથી આઠ કરોડ અપંગોને મહેસાણાની લાવજીભાઈ ચતુરભાઈ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઓફ ટેકનોલોજીના ચિંતન પટેલ, મયંક ડી. પટેલ, મયંક આર્ષ. પટેલ અને ગિરેન પટેલે નવતર વ્હીલચેર વિકસાવી છે. અસ્કાતમાં કે પછી કુદરતી રીતે કે પછી કોઈ બીમારીને કારણે પગ ગુમાવી ચૂકેલા ભારતના કરોડો લોકો માટે આ એક અનોખી ભેટ બની રહેવાની સંભાવના છે. આ વ્હીલચેર પર બેસીને આગંતો આસાનીથી હરફર કરી શકે છે. આ વ્હીલચેર ઓટરીથી ચાલે છે. બોયસ્ટ્રિક્ચી તેને દિશા અને ગતિ આપી શકાય છે. વ્યક્તિની અપંગતાના પ્રકાર પ્રમાણે આ વ્હીલચેર ચલાવી શકાય તેવી સિસ્ટમ લગાડી શકાય છે. કમરની બીચેના ભાગમાં એટલે કે પગ ન ચાલતા હોય તો હાથથી ચલાવી શકાય તે રીતે અને કમરની ઉપરના ભાગની સમસ્યા હોય તો પગથી તે ચલાવી શકાય તેવી સિસ્ટમ તેમાં બેસાડી શકાય છે. આ વ્હીલચેરની સીટ પર સેન્સર લગાડવામાં આવેલા હોય છે. ગરદનથી દિશા દર્શાવે તે કે પછી જીભથી દિશા દર્શાવે તે તે ઓપ્ટેટ કરી શકાય છે. વ્હીલચેરની મેકાટ્રોનિક સિસ્ટમને તે જ રીતે તૈયાર કરવામાં આવી છે. કરોડરજૂની ઇબને કારણે પંગુતા અનુભવતા લોકો પણ જીભ કે ગરદનથી દિશા દર્શાવે તે સેન્સરની મદદથી વ્હીલચેરને તે દિશામાં વાળી શકે છે.



ગાંધીનગર આઈઆઈટીના કેશવે અગરબત્તી વણી આપતું મશીન વિકસાવ્યું

પૂર્વ અમદાવાદમાં ઠેરઠેર અગરબત્તી તૈયાર કરી આપવાનો હસ્તઉદ્યોગ ચાલી રહ્યો છે. દરેક પરિવાર તેમાંથી રોજરોટી મેળવે છે. મહિલા અને તેમનાં બાળકો બંને રોજરોજ આઠથી દસ કલાક મજૂરી કરીને કમાણી કરે છે. તેઓ રોજના ૫૦૦૦ અગરબત્તીની વધુ બનાવીને સોથી બસો રૂપિયાની આવક મેળવે છે. આ મજૂરી લાંબા સમય સુધી કરવાને કારણે તેમને કરોડરજૂના દુખાવાની સમસ્યા થાય છે. આ સમસ્યા ન થાય તે માટે અગરબત્તી બનાવવાનું મશીન ગાંધીનગર આઈઆઈટીના કેશવે વિકસાવ્યું છે. ઓછા ખર્ચે મશીનું અગરબત્તી બનાવવાનું આ મશીન અગરબત્તી વણનાર દરેક પરિવાર વસાવી શકે છે. આ સેમિઓટોમેટિક મશીન છે. હાથથી આસાનીથી ચલાવી શકાય તેવું આ મશીન છે. તેનાથી રોજની ઉત્પાદન થતનામાં સો ટકાનો વધારો થઈ શકે છે. કમરનો કે કરોડરજૂનો દુખાવો ન થાય તે માટે તેની ડિઝાઈન તૈયાર કરવામાં આવી છે. તેની મદદથી એક મહિલા રોજની ૬૦૦૦ અગરબત્તી તૈયાર કરી શકે છે. આમ આ મશીન તેમની રોજની આવકમાં એક જ જાણની મજૂરીની મદદથી સો ટકાનો વધારો કરી શકે છે. પહેલા જે કામ માતા અને પુત્રી મળીને કરતાં હતાં તે કામ આ મશીનની મદદથી માતા કે પુત્રી બેમાંથી એક જ કરી શકશે.

CITY www.ahmedabadmirror.com/city AhmedabadMirror WEDNESDAY, MAY 23, 2012 9

IT students of LD Engg set to empower villages

Smit Shah, Gaurav Shah and Shailja Dedakia have designed a user-friendly software to help villagers reap benefits of govt schemes

Yogesh Avasthi @innostrugroup.com

Welfare and development schemes launched by central and state governments for rural areas are not utilised by beneficiaries either because of their lack of awareness or education.

To remove these handicaps and help villagers avail themselves of the opportunities given to them, three final semester students of IT engineering at LD Engineering College have developed a software called E-interface for Villagers.

The purpose of the software is to help people from villages to learn about the welfare schemes, agricultural and handicrafts markets and make use of medical facilities.

Smit Shah, Gaurav Shah and Shailja Dedakia have been working for the last six months to implement the project in the villages. They have opted out of placements this year to realise their dream project.

Smit says, "The software has been designed to bridge the gap between the government schemes and the poor." Gaurav added, "Most of the schemes introduced by the central and state governments can be accessed through websites. However, the details of these schemes are in English, making it difficult for villagers to understand them." So, the schemes remain only on paper, without any use to actual beneficiaries. We plan to make a difference with our software.

WHAT IS THE PROJECT E-INTERFACE ABOUT?

E-interface helps villagers to communicate directly with the government. It is like an ATM machine where the user has to press function buttons to use the system. Here, the text is displayed in the local language. A pre-recorded instruction manual guides the user to use the system.

Shailja Dedakia says, "Any anonymous user can access the interface and submit queries through an in-built voice recorder option. The system captures the photograph of the user so that he/she can be identified and contacted for future communication. We want even far-flung areas to reap benefits of our IT advances."

"The project will weed out corruption, increase efficiency of processes and prevent exploitation of people," she adds. The trio has applied for patent for the product. In the near future, they intend to make the interface accessible through mobile phones and also help people avail themselves of employment opportunities.



Smit Shah, Gaurav Shah and Shailja Dedakia have opted out of placements to implement their e-interface project in villages

એ.સી કેબિન નહીં વાંસના પનમાં કોન્ફરન્સ

સા માન્ય રીતે બિઝનેસની મિટિંગો અને મોટા પ્રોજેક્ટ અંગેની ચર્ચાઓ એસી કેબીન અને કોન્ફરન્સ રૂમમાં થતી હોય છે. પરંતુ શહેરના કેટલાક યંગ આંતરપ્રિન્યોર પોતાની બિઝનેસ મિટિંગ ડાંગના જંગલમાં કરી હતી. કારણ એટલું જ કે શહેરની ફાસ્ટ લાઈફસ્ટાઈલ અને એસીવાળી જિંદગીથી દૂર કુદરતના ખોળે નવા કિએટીવ આઈડીયા દિમાગમાં પેદા થાય અને સોસાયટીને અનુરૂપ પ્રોડક્ટ ડિઝાઇન કરી શકાય...

ઈન્ડિયાની જાણીતી કંપનીના આંતરપ્રિન્યોર ડાંગના જંગલોમાં બે દિવસ રહીને કેમ્પ ફાયર, ટ્રાવેલીંગ, સ્વીમીંગ, રમતો જેવી એક્ટિવિટી દ્વારા અમદાવાદ, સુરત, વડોદરા અને મુંબઈના ૧૮ જેટલા આંતરપ્રિન્યોરે ગામના કલ્ચરમાં કિએટીવ આઈડીયા ઈનોવેટ કર્યા હતાં. આ અંગે જતીન ચૌધરી કહે છે કે 'જે આંતરપ્રિન્યોર પોતાનું નવું વેન્ચર ખોલવા માંગતા હોય અથવા જે સ્ટુડન્ટ્સ હાલ કોઈ



કંપનીમાં ઈન્ટરશીપ કરતાં કરતાં નવો બિઝનેસ શરૂ કરવા માંગતા હોય તેઓ માટે આ પ્રોગ્રામ ડિઝાઇન કરવામાં આવ્યો હતો.' એબ્યુકેશન, મોબાઈલ, સોશિયલ વેન્ચર, કાયદાના પ્રેક્ટીસનર, કિએટીવઆઈસ્ટ, હેલ્થ સેક્ટરના ઈનોવેટરો આ પ્રોગ્રામમાં જોડાય હતાં. બિઝનેસમાં એવું બને છે કે આપણી પાસે રૂપિયા ઘણાં હોય છે પરંતુ નવો આઈડીયા ન હોવાને કારણે સોસાયટીને જરૂરી હોય તેવી પ્રોડક્ટ

માર્કેટમાં લોન્ચ કરી શકાતી નથી એટલે એક પ્લેટફોર્મ પર વિવિધ વિષયના એક્ટપર્ટ બિઝનેસમેનો એકઠા થઈને એકબીજાને મદદરૂપ થઈ શકે તેવા ઈનોવેટીવ આઈડીયા ડિસ્કસ કરે છે. અહીં ન તો મોબાઈલ નેટવર્ક પકડાય કે નથી ઈન્ટરનેટ કનેકશન... આ બધાંથી દૂર ગામડાં ખેતરો અને જંગલોમાં દિમાગને વધુ કાર્યશીલ બનાવી દે છે. આ અંગે આંતરપ્રિન્યોર રીતેશ અમ્બરશા કહે છે કે 'ગામડાંના લોકો વચ્ચે રહી ન જાયરે

શહેરના યંગ એન્ટરપ્રિન્યોર દ્વારા એસી કેબીન અને કોન્ફરન્સ હોલ છોડીને ડાંગના જંગલોમાં અનોખી બિઝનેસ મિટિંગ યોજાય.

અમે વિવિધ એક્ટિવિટી કરી ત્યારે અમને ખ્યાલ આવ્યો કે પરા અર્થમાં નવા આઈડીયા ગામડાના લોકો પાસેથી શીખવા મળે છે. અમે ડાંગના આદિવાસી લોકો પાસેથી નવા કિએટીવ આઈ વર્ક શીખ્યાં હતાં. અને તેમના આ ઈનોવેટીવ વર્કને શહેરી લોકો સુધી પણ અમે પહોંચાડવાના છીએ.' જો કે આ મિટિંગ ફિ ઓફ કોસ્ટ છે. માત્ર ટ્રાવેલીંગ અને ખાવાપીવાનો ખર્ચ જે તે વ્યક્તિએ ઉઠાવવાનો રહે છે.

માંદીયલ યંગ ટેક્નોલોજિકલ ઇનોવેશન એવોર્ડ ૨૦૧૨માં ગુજરાતના વિદ્યાર્થીઓ છવાયા

અમદાવાદના ચાર વિદ્યાર્થીઓએ એલપીજીથી ચાલતું ફિઝ બનાવ્યું



- જૈનિલ ભટ્ટ, ધ્રુવીલ કાગદી, તીર્થ જાની અને હુજાલ ખાલે મેળવેલી ઓગેડ સફળતા
- નવતર ટેક્નોલોજીથી એરકન્ડિશનર અને સીએનજી-એલપીજી કારની ક્વિંગ સિસ્ટમ પણ ગેસના વપરાશ ઘટાડે કાર પણ ચલાવી શકાય
- ગુજરાતી વિદ્યાર્થીઓએ વિકસાવેલી સિસ્ટમમાં એલપીજીનો ઉપયોગ થાય છે, પરંતુ એલપીજી કલ્ચરમ થતી નથી, તેથી સંપૂર્ણ એલપીજી થયાવત્ રહે છે અને તેની સાથે ગેસનો શૂલો કંઈક પણ ચલાવી શકાય

ગુજરાતના ચાર વિદ્યાર્થીઓએ સંપૂર્ણગેસનો ઉપયોગ કરીને વીજળી કે સોલરગેસનો વપરાશ ઇમી વિના જ માઉસ ડ્રિયી સુધી ટેમ્પરેચર હાઈ જઈ શકે તેવું રોકિટરેટ વિકસાવ્યું છે. આ વિદ્યાર્થીઓના ઉનોવેશનને ગોપીયન નેશનલ એવોર્ડ માટે પસંદ કરવામાં આવેલા ૧૪ વિજેતાઓમાં પણ સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. ઉનોવેશન માટેની રાષ્ટ્રીય સ્તરના ગોપીયન ઉનોવેશન એવોર્ડમાં ગુજરાતના છ વિદ્યાર્થી જુઓને સ્થાન મળ્યું છે. આ સ્પર્ધામાં બાલ લેનારા

સ્પર્ધિનો નાના અને મધ્યમ કદના ઉપયોગો માટે અને સમજાની જરૂરિયાતના સંદર્ભમાં પસંદ સોલ્યુશન પણ પૂરા પાડ્યાં છે. એલપીજીથી ચાલતું ફિઝ બનાવનારી ટીમના સભ્ય જૈનિલ ભટ્ટનું કહેવું છે કે આ નવસંસ્કરણ-ઉનોવેશનમાં સંપૂર્ણગેસનો ઉપયોગ માત્ર વીટ એજોર્ડર તરીકે જ થાય છે. આ માટે રોકિટરેટમાં માત્ર એક ઉનોવેશન બેસાડવું હોય છે, તેમાંથી માત્ર સંપૂર્ણગેસ પસાર કરવામાં આવે છે. આથી આગળ જઈને તે સંપૂર્ણગેસથી ચાલતા વજીરા

સુધી જઈ શકે છે. તેમાંથી પ્રવાહી ગેસ વાયુના સ્વરૂપમાં સ્પાંદિત થાય છે. આ પ્રક્રિયા દરમિયાન વાયુ વિસ્ફોટ છે. તેની સાથે જ પ્રેશર વધે છે અને વોલ્યુમ વધે છે. ગેસનું ટેમ્પરેચર ઘટતાં ગે-બુસાના નિયમ મુજબ આ પ્રક્રિયા શરૂ થાય એટલે ફિઝની અંદરના વાયુવરણની જાળી જ ગરમીને તે સોષવા લાગતાં ફ્લિગ ઈફેક્ટ વધે છે. આ ફ્લિગ ઈફેક્ટ માઉસ ડ્રિયી સુધી જઈ શકે છે. તેમાં કોઈ જ વીજળી કે ગેસ પણ વપરાતો નથી. (અનુસંધાન ધ્યાન નં. ૨૨ પર)



સોલર ઉર્જાની મદદથી થર્મલ કચરામાંથી બનશે કન્સ્ટ્રક્શન રો-મટિરિયલ્સ

વર્લ્ડ બેંકનો એક રિપોર્ટ છે કે જે ભારત ૨૦૧૫ સુધીમાં થર્મલ પાવર સ્ટેશનમાંથી નીકળતી 'રાખ' (એસી)ને યોગ્ય રીતે મેનેજ નથી કરે તો પર પર્સન એક સ્કવેર મીટર જમ્પા રોકશે અને એન્વાયર્નમેન્ટ પોલ્યુશનના મેજર પ્રશ્નો તેના દ્વારા ઉભા થશે. આ રાખ જમીનને સીધી વધુ નુકસાન કરે છે અને જમીનને બંધારે બનાવી દે છે. આજે અમદાવાદ અને ગોપીનગરમાં ત્રણ થર્મલ પાવર સ્ટેશન છે. ભારતમાં ૮૦ ટકા કોલસાના ઉપયોગ પાવર જનરેટ કરવામાં થાય છે. આ કોલસાના ઉપયોગ થાદ તેમાંથી જે રાખ નીકળે છે, તે દરેક ગવર્નમેન્ટ માટે માંથાના દૂબાવા સમાન છે. આ રાખનો ૨૦ ટકા ઉપયોગ સિમેન્ટ અને ઈટો બનાવવામાં થાય છે. જ્યારે ઈન્સ્ટ્રીમાં આ રાખને સિમેન્ટ કે ઈટ બનાવવા માટે રોમટીરીયલ તરીકે ઉપયોગ થાય છે ત્યારે આ ભીની રાખને જે પ્રશ્નમાંથી પસાર કરવામાં



એલ.ડી. એન્જિના સ્ટુડન્ટે થર્મલ પાવર સ્ટેશનની રાખને સોલર ઉર્જાની મદદથી કશ કરવાનું મોડેલ બનાવ્યું છે. જેમાં પ્રદૂષિત કચરાને કશ કરીને રોમટિરિયલ્સ બનાવી શકાય છે. આ મટિરિયલમાંથી સિમેન્ટ અને ઈટો સસ્તા ભાવે બનાવી શકાય છે.

એલ.ડી. એન્જિનિયરીંગના ઈલેક્ટ્રીકલ સિમેન્ટર-ટના વિદ્યાર્થીઓનું વાર્ષિક પ્રોજેક્ટ સબમિશનમાં વિદ્યાર્થીઓએ વિવિધ વર્કિંગ મોડેલ રજૂ કર્યા હતાં. જેમાં ઈલેક્ટ્રીકલ સોલર સંચાલિત ચિલ્લર, સોલર ટ્રેકિંગ સિસ્ટમ, સોલર પેનલ એકિસિયન્સી, એડવાન્સ સ્ટાર્ટ ડેલ્ટા સ્ટ્રીમ એન્ડ પ્રી કેજ ઈન્ક્રીક્ટર જેવા વિવિધ ઈલેક્ટ્રીકલ વર્કિંગ મોડેલ રજૂ કર્યા હતાં. આખા વર્ષની અધ્યાય મહેનતના નિયોડ જેવા આ પ્રોજેક્ટથી વિદ્યાર્થીઓ આત્મવિશ્વાસથી છલકાતા હતાં.

કામ છે. અને સોલર સ્ટમ ઓપરેટ થવાથી પ્રોસ્ટ પર છે. જેથી ઈટના ભાવોમાં પણ આ અંગે યશ પંચાલ ૧ મોડેલ તૈયાર કરવા ગોલ હતાં. સોલર ગ, રિસાઈકલ અને ટીડો થાય. આ મોડેલ ગોલ સિદ્ધ થાય છે. ૧ જાદવ કહે છે કે 'સાલ ઉપજના ઉપયોગ દ્વારા રવા માટે મશીન યુઝ તેમના માટે આ મશીન શીયન્સ અને લો-કોસ્ટ પ છે.'

તસવીરો-સુરેશ મિસ્ત્રી



Mail your innovative projects with photos at gic2@gtu.edu.in